

**(Overlast van?!)
JONGEREN
IN DE
ALMELOSE BINNENSTAD**

Onderzoek in opdracht van de gemeente Almelo

Almelo, oktober 2005

Colofon

Uitgave: Steunpunt Minderheden Overijssel (SMO)
Wierdensestraat 39c
7607 GE Almelo

Telefoon: 0546 - 542020
Fax: 0546 - 542030
E-mail: smo@smo-ov.nl
Internet: www.smo-ov.nl

Publicatie: nr. 91

Trefwoorden: Jongeren, Almelo, Gemeentelijk beleid

Samenstelling: Drs. Marleen Visser

Datum: oktober 2005

© SMO

Bij gehele of gedeeltelijke overneming/reproductie van de inhoud van deze uitgave, op welke wijze dan ook, gelieve u de bron te vermelden.

**(Overlast van?!)
JONGEREN
IN DE
ALMELOSE BINNENSTAD**

Onderzoek in opdracht van de gemeente Almelo
Steunpunt Minderheden Overijssel
Almelo, oktober 2005

HOOFDSTUK 1 INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING.....	3
1.2 METHODE.....	3
1.3 RESULTATEN	4
1.4 OPBOUW VAN RAPPORTAGE	5
HOOFDSTUK 2 ENKELE ACHTERGRONDEN	6
2.1 JONGEREN IN ALMELO	6
2.2 GEMEENTELIJK BELEID MET BETREKKING TOT JONGEREN	6
HOOFDSTUK 3 JONGEREN IN ALMELOSE BINNENSTAD	8
3.1 ENQUÊTES	8
3.2 PANELGESPREK MET JONGEREN	13
3.3 SAMENVATTING	14
HOOFDSTUK 4 GESPREKKEN MET PROFESSIONALS EN OUDERS	15
4.1 INTERVIEWS MET PROFESSIONALS	15
4.2 TURKSE OUDERS.....	18
HOOFDSTUK 5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	20
5.1 CONCLUSIE.....	20
5.2 AANBEVELINGEN	22
BIJLAGE 1 VRAGENLIJST JONGEREN.....	26
BIJLAGE 2 GEÏNTERVIEWDE PERSONEN.....	33

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Al jaren is de binnenstad een aantrekkelijke plek voor de Almelose jongeren om op koopavond (donderdag) naar toe te gaan. Het is de plek waar jongeren elkaar ontmoeten, waar ze kunnen voetballen of een hamburger eten. Sinds het einde van 2004 zijn er veel klachten van winkeliers over de toename van overlast door rondhangende jongeren die klanten naroeppen en de doorgang blokkeren. De omvang en het imago van de groep jongeren zou ervoor zorgen dat steeds minder mensen op donderdagavond 'gezellig naar de stad gaan'. Sommige winkeliers denken er zelfs aan hun winkel op donderdagavond te sluiten. Ook op andere dagen van de week, waaronder de zaterdag, komen steeds meer jongeren naar de stad. Daarnaast lijkt er sprake van oplopende spanningen tussen verschillende groepen jongeren wat leidde tot minstens één vechtpartij.

De gemeente Almelo heeft, mede na klachten van bewoners en winkeliers, verschillende maatregelen genomen om de overlast te verminderen. Er is extra politie ingezet en er is verlichting aangebracht. Verder heeft de gemeente via de APV een samscholingsverbod ingesteld wat het mogelijk maakt om jongeren die zich ophouden in de binnenstad te waarschuwen en te bekeuren. Helaas heeft dit nog niet tot het gewenste resultaat geleid. Gezien het multiculturele karakter van de problematiek heeft de gemeente het Steunpunt Minderheden Overijssel (SMO) gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de jongeren die op donderdagavond te vinden zijn in de binnenstad. De onderzoeksvragen luiden: hoe ziet de (overlast)problematiek eruit, om wat voor jongeren gaat het, hoe kijken de jongeren er zelf tegenaan, welke behoeften hebben ze en welke voorzieningen zijn er voor jongeren in Almelo?

Op basis van deze informatie kan de gemeente gerichte interventies plegen om de problemen te verminderen/hanteren.

1.2 Methode

Het onderzoek bestaat uit verschillende onderdelen:

1. Enquêtes jongeren door jongeren (inventariseren).
2. Panelgesprek met jongeren (verdieping en oplossingen).
3. Panelgesprek met ouders.
4. Interviews met betrokken instellingen en organisaties.

Ad 1 en 2. Enquêtes en panelgesprek

Het onderzoek onder de jongeren zal in twee fasen plaatsvinden. In de eerste fase wordt een enquête gehouden onder de jongeren die zich in de binnenstad bevinden. In deze enquête wordt gevraagd naar algemene achtergronden van de jongeren en er zijn vragen over de frequentie van het 'hangen' en waarom de jongere naar de stad gaat. De enquête is opgenomen in de bijlage. Naast de interviewers van het SMO worden ook jongeren zelf ingeschakeld om enquêtes af te nemen. Hiervoor worden vier jongeren geselecteerd die zelf regelmatig in de stad te vinden zijn en in staat zijn om op een serieuze manier interviews af te nemen. Een voordeel hierbij is dat de interviewer de 'taal' spreekt en er sprake is van een vertrouwensrelatie. Hierdoor zal de jongere mogelijk eerlijker antwoorden dan wanneer de vragenlijst door professionele onderzoekers wordt afgenomen. Een nadeel is dat er minder diepgang zal zijn tijdens de interviews. Een ander voordeel is dat de interviewers ook later in het traject als aanspreekpunt kunnen fungeren voor de onderzoekers en voor de gemeente. De

interviewers krijgen een interviewtraining en ontvangen een vergoeding per afgenomen interview. In totaal nemen de jongeren minstens 20 interviews af.

De enquêtes moeten kwalitatieve en kwantitatieve informatie opleveren. De resultaten zullen besproken worden in een panelgesprek met een groep jongeren die regelmatig op donderdagavond in de binnenstad te vinden is. Dit is de tweede fase van het onderzoek onder de jongeren. Het is de bedoeling om hier dieper in te gaan op de uitkomsten van de interviews en tegelijkertijd te kijken naar mogelijke oplossingen. Thema's die bijvoorbeeld aan bod kunnen komen, zijn: positie op de arbeidsmarkt en het onderwijs – vrijetijdsbesteding – jongerenvoorzieningen – jongerencultuur. Het gesprek heeft een interactief karakter. Eventueel kunnen er mensen van de gemeente (bestuurders, raadsleden, ambtenaren) als toehoorder aanwezig zijn. Het voordeel is dat zij uit eerste hand inzicht krijgen in de denkbeelden van jongeren. Een nadeel is dat de jongeren in het bijzijn van toehoorders wellicht niet alles vertellen en zich anders gedragen. Het is de bedoeling dat uit de aanwezige jongeren een groep actieve jongeren wordt samengesteld die doorgaat met het bedenken van activiteiten voor jongeren. Ook deze groep kan, naast de interviewers, als aanspreekpunt fungeren voor de gemeente.

Ad 3. Panelgesprek met ouders

Op basis van waarnemingen van onder andere de politie en stichting Netwerk is de indruk dat de overlastgevende jongeren voor een aanzienlijk deel uit jongeren met een Turkse achtergrond bestaan. Het is bekend dat allochtone ouders het vaak extra moeilijk hebben met de opvoeding van hun (puber) kinderen. Ouders blijven zitten met opvoedingsvragen omdat ze o.a. weinig weet hebben van de wereld waarin hun kinderen zich buitenshuis (school – uitgaansleven) bevinden. Ouders spelen een zeer belangrijke rol bij het aanpakken van de problematiek van de jongeren. Het is daarom belangrijk dat zij bij het traject worden betrokken. Dit gebeurt door een bijeenkomst te organiseren voor Turkse ouders waar de resultaten van de interviews met de jongeren worden besproken.

Ad 4. Interviews met professionals

Om meer inzicht te krijgen in de problematiek worden interviews gehouden met professionals die werkzaam zijn bij instellingen en bedrijven die met de rondhangende jongeren te maken hebben. Tijdens de interviews wordt ingegaan op de feiten maar daarnaast ook op de beleving van de situatie. Te denken valt aan vertegenwoordigers van stichting Netwerk, winkeliers, politie, sportbuurtwerk en stadstoezicht. De te interviewen professionals worden vastgesteld in overleg met de gemeente Almelo.

1.3 Resultaten

Aan het eind van het onderzoek komen we tot de volgende resultaten:

- Rapportage waarin de onderzoeksvragen worden beantwoord aan de hand van de enquêtes met de jongeren, de panelgesprekken en de interviews met sleutelfiguren.
- Beleidsaanbevelingen.
- Netwerk onder jongeren en Turkse ouders.
- Stedelijk netwerk van instellingen en organisaties die betrokken zijn bij Almelse jongeren.

De 'Overleggroep Veiligheidsarrangement Overlastveroorzakende Jongeren' fungeert als klankbord gedurende het onderzoek. Deze groep staat onder verantwoording van de 'Stuurgroep Vindplaatsen'. De overleggroep wordt op de hoogte gesteld van de resultaten en

geeft (on)gevraagd advies. De eindrapportage wordt gepresenteerd op een slotbijeenkomst die het begin van het vervolgtraject inluit.

1.4 Opbouw van rapportage

Hoofdstuk twee geeft een overzicht van demografische gegevens van jongeren in Almelo. Ook wordt hier kort het gemeentelijke jeugdbeleid en het voorzieningenaanbod voor jongeren weergegeven. In hoofdstuk drie staan de resultaten van de enquêtes en het panelgesprek met de jongeren centraal. In hoofdstuk vier worden de resultaten van de interviews met sleutelfiguren en Turkse ouders besproken. In het laatste hoofdstuk worden de onderzoeksvragen beantwoord en beleidsaanbevelingen geformuleerd.

Hoofdstuk 2 Enkele achtergronden

2.1 Jongeren in Almelo

Van de 72.227 inwoners van Almelo had op 1 januari 2004 bijna 15% een niet-westerse achtergrond¹. Onderstaande tabel laat zien dat dit percentage onder de jongeren veel hoger ligt.

Tabel 1. Jongeren uit grootste groepen niet-westerse allochtonen op 1-1-2004 in Almelo (bron: CBS-bewerking SMO²)

	Totaal Almelo	Niet-westers totaal	Turkije	Midden oosten	Noord Afrika
10-14	4490	985 (22%)	615 (14%)	135 (3%)	55 (1%)
15-19	4430	885 (20%)	445 (10%)	130 (3%)	30 (1%)
20-24	4365	925 (21%)	525 (12%)	100 (2%)	50 (1%)
Totaal	13.285	2795 (21%)	1540 (12%)	275 (2%)	135 (1%)

Van het totaal aantal jongeren op 1-1-2004 had 21% een niet-westerse achtergrond. Het gaat hierbij alleen om jongeren die zelf in het buitenland geboren zijn of van wie één van de ouders in het buitenland geboren is. De zogenaamde ‘derde generatie’ valt niet meer onder de definitie allochtoon. Uit prognoses³ blijkt dat het percentage allochtone jongeren in 2012 en 2017 ongeveer gelijk zal blijven. Daarnaast zal het aantal jongeren van de derde generatie sterk toenemen. Deze groep is niet in de officiële cijfers terug te vinden.

Van de allochtone jongeren met een niet-westerse achtergrond had 55% een Turkse achtergrond. Daarna komen de jongeren wier ouders afkomstig zijn het midden oosten (waaronder Irak en Iran) en Noord Afrika (waaronder Marokko). De meeste allochtone jongeren wonen in Kerkelanden, Aalderinkshoek, Nieuwstraatkwartier en Ossenkoppelerhoek.

2.2 Gemeentelijk beleid met betrekking tot jongeren

Het jeugdbeleid van de gemeente Almelo is vastgelegd in de Kadernota Integraal Jeugdbeleid 2003. Hierin staan vier programmalijnen centraal: het versterken en uitbouwen van de basisvoorzieningen, een sluitende aanpak voor kinderen en jongeren die buiten de boot (dreigen te) vallen, wijken bouwen voor (en met) jeugd en het aantrekkelijk maken van de binnenstad voor jongeren. De doelstelling voor de binnenstad luidt: “In de binnenstad worden accommodaties gerealiseerd op het terrein van ontmoeting en cultuur die een breed scala aan kwalitatief hoogwaardige activiteiten voor jongeren aanbieden. De versterking van een verjongde horecafunctie wordt gestimuleerd. De huisvestingsmogelijkheden voor jongeren in de binnenstad worden uitgebreid. De functies worden zodanig gebundeld en aan elkaar verbonden dat een jonge bruisende binnenstad ontstaat, waar veel jongeren uit Almelo, maar ook uit de omgeving graag verblijven”. In de plannen voor het centrum van Almelo

¹ Gemeente Almelo: 2004, *Statistisch overzicht 2003*.

² SMO: 2005. *Minderheden in Cijfers*.

³ SMO: 2003. *Jonge minderheden in cijfers 2003-demografie en prognose*.

(Masterplan) is dit verder uitgewerkt. Bij de totstandkoming van het Masterplan is ook met jongeren gesproken.

Om de samenwerking en afstemming tussen de verschillende organisaties die zich met groepen jongeren bezig houden te structureren, is in 2001 een convenant inzake werkgroep Vindplaatsen afgesloten. De betrokken organisaties zijn: de gemeente Almelo, politie Noord Twente, stadstoezicht Almelo, stichting Netwerk, Stichting de Ander en Tactus. Deze organisaties overleggen zowel op beleidsmatig (stuurgroep vindplaatsen) als op uitvoerend niveau (werkgroep vindplaatsen). Het doel van de samenwerking is om groepen jongeren die zich in de openbare ruimte ophouden in beeld te krijgen, te houden en indien noodzakelijk actie te ondernemen. Werkers die rechtstreeks met de jongeren werken, bespreken hiertoe maandelijks de signalen met betrekking tot jeugdgroepen en indien nodig ondernemen ze acties om overlast te voorkomen en de jongeren een zinvolle vrijetijdsbesteding te bieden. De werkgroep Vindplaatsen heeft in april 2005 een projectplan vastgesteld om de overlast van groepen in de binnenstad tegen te gaan.

Binnen de maatschappelijke vraag van de gemeente formuleert Stichting Netwerk jaarlijks een aanbod van welzijnswerk. Per kwartaal wordt dit verantwoord en bijgesteld. Het (ambulant) jongerenwerk van Stichting Netwerk organiseert wekelijks inlopen en andere activiteiten (waaronder dans en sport) voor jongeren tussen de 12 en 23 in de verschillende wijkcentra in Kerkelanden, De Riet, Aalderinkshoek, Goossenmaat, Windmolenbroek, Schelfhorst en Ossenkoppelerhoek. Deze inlopen zijn afwisselend op de verschillende locaties en op verschillende dagen. In de maanden maart en april 2005 stond er op donderdagavond een bus in het centrum van Almelo waar jongeren terecht konden voor een praatje en een kop koffie (Buzzer). Naast Stichting Netwerk organiseren verschillende wijkcentra eigen activiteiten voor jongeren. In de wijken Schelfhorst, Windmolenbroek en Nieuwland hebben de wijkcentra een eigen ruimte voor jongeren. In de wijken Ossenkoppelerhoek, Nieuwstraat, de Riet/Nieuwland en Schelfhorst is het sportbuurtwerk actief. De sportbuurtwerkers organiseren voor jongeren onder andere voetbal- en basketbaltoernooien, tennisclinics en mountainbiketrajecten.

Hoofdstuk 3 Jongeren in Almelose binnenstad

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de enquêtes en het panelgesprek met de jongeren besproken. Indien mogelijk worden de resultaten vergeleken met de gegevens uit de jeugdmonitor⁴ die de gemeente Almelo in 2002 onder jongeren tussen de 12 en 17 heeft uitgevoerd. De jeugdmonitor geeft een representatief beeld van de jongeren tussen de 12 en 17 in Almelo.

3.1 Enquêtes

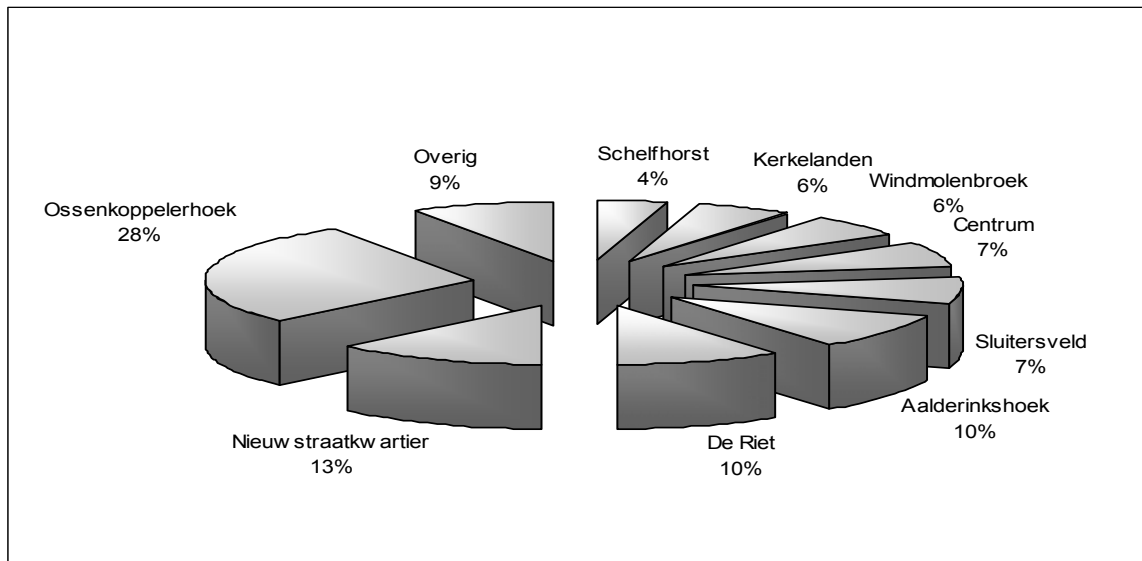
In samenwerking met stichting Netwerk zijn drie jongeren bereid gevonden om interviews af te nemen. De jongeren hebben een training gevolgd bij het Steunpunt Minderheden Overijssel. Tijdens deze training is als eerste de vragenlijst doorgenomen. Naar aanleiding van suggesties van de interviewers is de vragenlijst op verschillende punten aangepast. De interviewers hebben tijdens de training ook geoefend met het afnemen van de vragenlijst, doorvragen en met lastige situaties die ze tijdens het interviewen mogelijk zouden tegenkomen.

Een week later zijn de drie jongeren met twee medewerkers van het SMO de stad ingegaan om interviews af te nemen. Ook een stagiaire van Stichting Netwerk heeft een aantal interviews afgenomen. Er zijn in totaal 70 interviews afgenomen met jongeren die op donderdagavond 24 maart 2005 in de stad waren. Een ruwe schatting is dat er op de betreffende avond in totaal rond de 100 jongeren aanwezig waren. Van de interviews zijn 48 door de drie mede-interviewers afgenomen. In het algemeen waren de jongeren die zich in de stad ophielden, goed te benaderen en waren ze, tegen een beloning in de vorm van een hamburgerbon, bereid mee te werken aan een interview. Hierbij is ook gebruik gemaakt van de Buzzer van stichting Netwerk.

3.1.2 Algemene gegevens

Één interview is buiten beschouwing gelaten omdat de jongere in het exitinterview aangaf geen serieuze antwoorden gegeven te hebben. Er is met 54 (78%) mannen gesproken en met 15 vrouwen. De leeftijd van de geïnterviewde jongeren lag tussen de 13 en de 21 jaar. De gemiddelde leeftijd was 15,5 jaar. De meeste jongeren waren 14, 15 en 16 jaar. Uit figuur 1 blijkt dat bijna 30% van de jongeren afkomstig was uit Ossenkoppelerhoek. Voor de rest waren de jongeren afkomstig uit diverse wijken.

⁴ Gemeente Almelo:2003. *Jeugdmonitor 2002 12-17 jaar*.

Figuur 1. Jongeren per wijk

Bijna alle jongeren zaten op school (67 personen). De meeste leerlingen (19 personen) bezochten het Noordik, daarnaast het OSG Erasmus (14 personen) en het ROC van Twente (13 personen). We hebben ook jongeren gesproken van St. Canisius, het Heetveld, en Nijrees. Op twee personen na (één keer VWO en één keer Havo) gingen alle jongeren naar het speciaal onderwijs, VMBO of ROC. Uit de jeugdmonitor bleek dat in Almelo ongeveer 55% van de jongeren het VMBO, ROC of speciaal onderwijs bezochten. De jongeren die rondhangen in de binnenstad hebben dus een lager opleidingsniveau dan het gemiddelde in Almelo.

Tabel 1 geeft een overzicht van de respondenten naar bevolkingsgroep. Zoals uit de tabel blijkt is met jongeren met zeer diverse achtergronden gesproken. Meer dan de helft van de geïnterviewde jongeren had een Turkse achtergrond en ongeveer 22% had een Nederlandse achtergrond. Zes jongeren zijn geïdentificeerd als 'Lonsdale'. 19 (van de 39) jongeren met een Turkse achtergrond waren afkomstig uit Ossenkoppelerhoek.

Tabel 1 Respondenten naar bevolkingsgroep

Bevolkingsgroep	Aantal	Perc
Algerije	1	1%
Antilliaans	1	1%
Armeens	2	3%
Bosnisch	1	1%
Indisch	4	6%
Iraans	1	1%
Jamaica	1	1%
Marokkaans	2	3%
Moluks	1	1%
Nederlands	15	22%
Spanje	1	1%
Turks	39	57%
Totaal	69	≈100%

40% van de geïnterviewde jongeren was lid van een sportvereniging. Voor de deelnemers aan de jeugdmonitor lag dit op 52%. Onder de door ons geïnterviewde jongeren die wel lid waren van een sportclub was voetbal het populairst. Iets meer dan een kwart van de jongeren was lid van een andere vereniging. 10 personen waren lid van de Turkse vereniging TCES, daarnaast

zijn onder andere genoemd: Atatürkvereniging, Culturele Vereniging Turks-Islamitische Jongeren (CVTIJ), scouting en toneel. 21 van de 69 jongeren (30%) hadden een bijbaan, bijvoorbeeld in een winkel of een krantenwijk. Dit is lager dan bij de jongeren uit de jeugdmonitor, van deze groep had 42% een (bij)baan. Opvallend is dat van onze interview groep relatief meer jongeren met een Nederlandse achtergrond (47%) een bijbaan hadden dan allochtone jongeren (26%) terwijl binnen beide groepen evenveel jongeren op zoek waren naar een bijbaantje (50%). 70% van de jongeren heeft per maand minder dan 100 euro te besteden. De jongeren die rondhangen in de binnenstad verschillen dus van de gemiddelde jongeren in Almelo.

68% van de geïnterviewde jongeren gaf aan wel eens alcohol te drinken. Dit gold voor de meerderheid van de groep 13-, 14- en 15-jarigen. Dit percentage is ongeveer gelijk aan de uitkomst van de jeugdmonitor. 20% van de geïnterviewden gebruikte wel eens softdrugs. Dit percentage ligt hoger dan de gegevens uit de jeugdmonitor. Eén persoon had wel eens pillen gebruikt.

3.1.2 Rondhangen in de binnenstad

Bijna 70% van de jongeren hangt meerdere keren per week in het centrum. Bijna een kwart eens per week. In het centrum zijn verschillende plaatsen waar de jongeren staan; voor de Mc Donald's, City Corner, achter de kerk, het Kolkje, bij de VVV, voor de Unique, op het Dahliaplein, bij Scheer & Foppen, voor de V&D en op de bankjes voor de Hema. Dit worden als verschillende plaatsen gezien en op de verschillende plaatsen staan verschillende groepen die soms wel en soms niet onderlinge contacten onderhouden. Drie kwart hangt ook nog op andere plaatsen; in de wijken en in buurtcentra (zoals Basement, Smorre en soos Schelfhorst). Jongeren hangen ook thuis bij hun (schoon)ouders, bij de kinderboerderij en de koepel in het Beeklustpark, bij de skatebaan in Schelfhorst en bij (sport)verenigingen. Tabel 2 geeft een overzicht van de redenen die de jongeren genoemd hebben voor het hangen. De belangrijkste reden is dat ze zich vervelen en dat ze niets anders te doen hebben. Daarnaast gaan de jongeren voor de gezelligheid naar het centrum en ontmoeten daar vrienden en bekenden.

Tabel 2 *Waarom staat je op straat?*

	<i>genoemd</i>	<i>percentage</i>
Verveling	40	57%
Gezelligheid/vrienden	24	34%
Meisjes	4	6%
Geen wijkcentrum	3	4%
Roken	2	3%
Voetbal	1	1%
Winkelen	1	1%
Oppassen	1	1%

Als het regent blijven de meeste jongeren thuis (zie tabel 3). Een deel gaat wel naar de stad maar schuilt, bijvoorbeeld onder de doorgang bij de VVV. Anderen zoeken hun vertier elders: bij de vereniging (TCES), voetbalclub, wijkcentrum of de Mc Donald's.

Tabel 3 *Wat doe je als het regent?*

	<i>Genoemd</i>	<i>Percentage</i>
Tuis	32	46%
Schuilen	17	16%
Vereniging	11	16%
Naar vrienden	5	7%
Paraplu	3	4%
Mc Donald's	2	3%
Wijkcentrum	2	3%
Voetbalvereniging	1	1%

Er is ook aan de jongeren gevraagd hoe ze denken dat het winkelend publiek naar ze kijkt (zie tabel 4). Een derde van de jongeren denkt dat ze negatief bekeken worden. 7% denkt zelfs dat mensen bang voor hen zijn. Veel jongeren zijn zich dus bewust van hun negatieve uitstraling en tijdens de interviews werd duidelijk dat dit ook onderdeel is van de 'kick' van het staan en het mensen kijken.

Tabel 4 *Hoe kijkt het winkelend publiek naar je?*

	<i>Genoemd</i>	<i>Percentage</i>
Negatief	23	33%
Niet negatief-niet positief	14	20%
Bang	5	7%
Positief	4	6%
Waarom kijken ze?	3	4%
Racistisch	2	3%
Als klant	1	1%
Interesseert me niet/weet niet	15	22%

42 van de 69 jongeren (61%) heeft wel eens een voorbijganger uitgescholden. Opvallend is dat dit geldt voor 70% van de jongeren met een Turkse achtergrond terwijl maar voor 33% van de jongeren met een Nederlandse achtergrond. Hieronder valt ook het roepen en fluiten naar meisjes. De meeste jongeren kunnen niet echt een reden geven voor hun gedrag. Het blijft bij 'voor de gein' of 'zijn gezicht stond me niet aan'. 26 jongeren (38%) hebben wel eens ramen beklad. Uit de jeugdmonitor bleek dat 12% van de Almelose jongeren wel eens expres iets beschadigd of vernield had. De meerderheid van de jongeren (73%) uit ons onderzoek vertelt aan hun ouders dat ze in de stad zijn. Anderen vertellen dat ze 'naar vrienden zijn' of gebruiken een andere smoes.

Bijna 80% van de geïnterviewde jongeren gaf aan wel eens naar een café of andere uitgaansgelegenheid te gaan. Dit lijkt een hoog percentage, ook gezien de leeftijd van de jongeren. De vraag is of de jongeren de waarheid hebben gesproken. Het is ook veel hoger dan het vergelijkbare percentage in de jeugdmonitor (47%). In ieder geval is het zaak om bij de uitgaansgelegenheid te onderzoeken in hoeverre ze de leeftijden van jongeren in de gaten houden. Populair zijn Lucky in Rijssen, het Snooker- en poolcentrum in het centrum, café Babbels en cafés in Hengelo. Van alle jongeren is 38% wel eens geweigerd bij een uitgaansgelegenheid. Dit geldt voor 16% van de Nederlandse jongeren en 39% van de Turkse jongeren. Leeftijd is hiervan soms de oorzaak maar volgens een aantal Turkse jongeren worden ze ook geweigerd in verband met hun afkomst.

Aangezien de gemeente Almelo een samenscholingsverbod heeft afgekondigd voor de binnenstad is het interessant om te weten in hoeverre de jongeren hiermee te maken hebben gehad. 75% (52 jongeren) van de jongeren heeft wel eens een waarschuwing gehad, bijna 60% zelfs meer dan één. In de meeste gevallen ging het om een verkeersovertreding (zie tabel

5). Het ging hierbij om fietsen door het centrum, zonder helm op de scooter et cetera. 38% is gewaarschuwd op basis van het samenscholingsverbod dat in Almelo geldt.

Tabel 5 *Reden waarschuwing*

	<i>Genoemd</i>	<i>Percentage</i>
Verkeersovertreding	31	45%
Samenschooling	26	38%
Grote mond	1	1%
Geluidsoverlast	7	10%

63% (44 jongeren) van de geïnterviewde jongeren heeft wel eens een boete gehad. Dit percentage is een stuk hoger dan de vergelijkbare uitkomsten in de jeugdmonitor. 26 jongeren uit ons onderzoek hebben meer dan één boete gehad. Ook hier zijn verkeersovertredingen de belangrijkste reden. 9 jongeren gaven aan een boete gehad te hebben voor samenschooling. Het is niet duidelijk of de jongeren het onderscheid tussen boete en waarschuwing hebben gemaakt aangezien uit het interview met de politie bleek dat er nog weinig boetes zijn uitgedeeld (zie ook volgende hoofdstuk). Helaas is er niet systematisch gevraagd of de jongeren in contact zijn geweest met HALT maar in de gesprekken kwam dit wel regelmatig naar voren (met name naar aanleiding van vuurwerk).

Tabel 6 *Reden boete*

	<i>Genoemd</i>	<i>Percentage</i>
Verkeersovertreding	36	52%
Samenschooling	9	13%
Mensen lastig vallen	1	1%
Graffiti	1	1%
Brutaal tegen politie	3	4%
Vuurwerk	1	1%
Buiten bier drinken	1	1%

Opvallend is dat bij 75% van de jongeren met een boete, deze boete betaald wordt door de ouders. Dit betekent dus dat de jongeren niet rechtstreeks geraakt worden door de boete maar aan de andere kant dat de ouders er dus wel van op de hoogte zijn. Dit geldt voor jongeren met alle verschillende achtergronden. Het is de vraag of, met name de ouders met een Turkse achtergrond, altijd precies weten waarvoor hun kind de boete heeft gekregen.

60% van de jongeren vindt dat de politie niet respectvol met ze omgaat. Er is geen verschil tussen allochtone en autochtone jongeren. Jongeren vinden de politie ‘kattig’ en te streng. Sommige jongeren vinden dat Turken worden voorgetrokken, andere jongeren vinden dat de politie discrimineert; ‘ze staan altijd bij de gabbers’. Een jongere geeft aan dat hij zelf een grote bek geeft.

3.1.3 Wensen van de jongeren

Meer dan 90% van de jongeren mist activiteiten voor jongeren in Almelo. Er is ook gevraagd aan welke activiteiten jongeren behoefte hebben. Uit tabel 7 blijkt dat meer jongeren behoefte hebben aan sportactiviteiten dan aan activiteiten in het wijkcentrum.

Tabel 7 *Activiteiten waaraan jongeren behoefte hebben*

	<i>Genoemd</i>	<i>percentage</i>
Discotheek	51	74%
Feesten	27	39%
Sport	23	33%
Wijkcentrum	10	16%
Huiswerkbegeleiding	1	1%
Anders	8	12%

In het panelgesprek is hier nog nader op in gegaan.

3.2 Panelgesprek met jongeren

Op donderdagavond 19 mei is er een bijeenkomst geweest in het Theaterhotel waarbij ongeveer 20 jongeren aanwezig waren. Daarnaast waren de wethouder, enkele ambtenaren, stichting Netwerk en het SMO aanwezig. De aanwezige jongeren waren gemiddeld erg jong. Een groepje iets oudere jongeren ergerde zich aan de onvolwassen houding van de anderen en voelde zich niet serieus genomen. De jongens (aan het eind kwamen er een paar meisjes binnen) waren vooral afkomstig uit Sluifersveld, Schelfhorst en Ossenkoppelerhoek.

De belangrijkste reden dat ze naar de stad gaan op koopavond, is dat het dan lekker druk is in de stad. Op donderdagavond gaat iedereen naar de stad en kunnen jongeren elkaar (en de meisjes) ontmoeten. In de wijkcentra is op donderdagavond niets voor jongeren te doen. In Sluifersveld zijn op donderdag- en woensdagmiddag wel activiteiten. De jongeren erkenden dat ze intimiderend kunnen overkomen op voorbijgangers. Aan de andere kant staan de meeste jongeren gewoon met elkaar te praten en gebeurt er weinig. Sommige winkeliers bellen meteen de politie zonder dat er iets is gebeurd: *“ze kunnen beter naar ons toekomen”*. Vooral allochtone jongeren hebben last van de manier waarop naar hen gekeken wordt. De aanwezige jongeren gaven toe dat ook zij mee hebben gedaan aan het gooien van eieren. *“Dit begon als een geintje maar heeft eigenlijk weinig met hangen te maken”*, aldus een aanwezige. Volgens de jongeren zorgt de aanwezigheid van de politie er ook juist voor dat mensen zich bedreigd voelen. De politie wekt veelal agressie en baldadig gedrag op bij de jongeren (allochtoon en autochtoon). Het optreden van de politie wordt als provocerend ervaren.

De aanwezige jongeren waren erg jong en ze wekten de indruk zelf niet echt te weten wat ze wilden. Het belangrijkste is dat ze naar de stad gaan om anderen te ontmoeten en een beetje rond te hangen. Een suggestie was om meer terrasjes in de binnenstad te maken zodat er meer mensen komen. Hier werd tegenin gebracht dat de meeste jongeren geen geld hebben om ergens te gaan zitten. Ook vonden de jongeren dat de binnenstad gezelliger moest worden en dat er bankjes op het Centrumplein moesten komen. Als nadeel werd meteen genoemd dat dit waarschijnlijk meer jongeren zal aantrekken. Als andere oplossing werd genoemd dat de contacten tussen de winkeliers en de jongeren zouden moeten verbeteren. De jongeren gaven als voorbeeld dat ze geen problemen hebben met de Mc Donald's (dit is wederzijds, zie volgende hoofdstuk) omdat zij klanten zijn van de Mc Donald's, voor andere winkels ligt dit anders. De wethouder heeft voorgesteld om met een groep jongeren de stad in te gaan om de winkeliers te bezoeken. De organisatie hiervan ligt in handen van Stichting Netwerk. Op de bijeenkomst werd ook opgemerkt dat er op donderdagavond geen structurele activiteiten worden georganiseerd in de wijkcentra. Vijf jongeren hebben zich aangemeld om verder te gaan met het bedenken van activiteiten en oplossingen voor jongeren. Stichting Netwerk heeft toegezegd de contacten met deze groep jongeren onderhouden.

3.3 Samenvatting

- Er zijn 70 jongeren geïnterviewd van de ongeveer 100 die zich op 24 maart in het centrum bevonden. De respons is goed en we kunnen stellen dat de gegevens een representatief beeld geven van de populatie hangjongeren in de binnenstad. De jongeren waren in het algemeen goed te benaderen. Het werken met jonge mede-interviewers was een goede methode om ook jongeren te spreken die anders wellicht niet hadden meegedaan aan het onderzoek. Dit geldt met name voor jongeren met een Turkse achtergrond.
- De samenstelling van de geïnterviewde groep was zeer divers. De jongeren waren afkomstig uit twaalf verschillende wijken, zaten op zes verschillende scholen en kwamen uit twaalf verschillende etnische bevolkingsgroepen. Bijna alle jongeren bezochten het VMBO of ROC. De jongeren kennen elkaar niet allemaal en op het plein staan allemaal verschillende groepjes.
- Op veel gebieden (school, middelengebruik, lidmaatschap sportvereniging et cetera) komen de geïnterviewde jongeren er 'slechter' af dan het gemiddelde in Almelo, gemeten via de Jeugdmonitor. Dit wordt waarschijnlijk voor een groot deel verklaard door het lage opleidingsniveau van de jongeren die in de stad te vinden zijn. Ook uit de jeugdmonitor blijkt dat jongeren uit het IVMBO en het speciaal onderwijs gemiddeld slechter scoren dan het gemiddelde. De groepen jongeren die rondhangt in de binnenstad wijkt dus af van de gemiddelde jongeren in Almelo.
- Er is een flinke groep jonge jongens en meisjes bij (13 en 14 jaar). Een deel van deze jongeren geeft aan soms alcohol te gebruiken. Het gebruik van alcohol op straat wordt door sommigen normaal gevonden.
- De meeste jongeren waren afkomstig uit de Ossenkoppelerhoek. Op één na hadden al deze jongens een Turkse achtergrond.
- De helft van de jongeren is op zoek naar een bijbaan. Onder allochtone jongeren werkt een klein percentage in vergelijking met autochtone jongeren.
- Belangrijkste reden dat jongeren op straat hangen is verveling. Op donderdagavond zijn er geen activiteiten in de wijkcentra. Daarnaast gaan ze naar het centrum om anderen te ontmoeten: op donderdagavond is het centrum van Almelo 'the place to be'.
- De meerderheid van de jongeren is zich bewust van het negatieve imago dat ze hebben.
- Meer dan 75% heeft wel eens een waarschuwing gehad en ook meer dan 75% wel eens een boete. Verkeersovertredingen zijn de belangrijkste oorzaken. Daarnaast heeft een groep een waarschuwing ontvangen voor 'hinderlijk ophouden'. Deze percentages liggen hoger dan het gemiddelde van de jongeren in Almelo, zoals naar voren komt in de Jeugdmonitor.
- Opvallend is dat bij 75% van de jongeren met een boete, de boete betaald wordt door de ouders.
- Als suggestie gaven de jongeren dat het contact tussen de jongeren en de winkeliers moet worden verbeterd. De wethouder heeft toegezegd met de jongeren de stad in te gaan om contacten te leggen met de winkeliers.
- Vijf jongeren hebben zich gemeld om verder te gaan met het bedenken van activiteiten en oplossingen voor de jongeren. Stichting Netwerk zal dit verder oppakken.

Hoofdstuk 4 Gesprekken met professionals en ouders

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de interviews met professionals en Turkse ouders besproken. In bijlage 2 vindt u een overzicht van de geïnterviewde personen.

4.1 Interviews met professionals

Wat is er aan de hand?

Op donderdagavond en zaterdag hangen veel jongeren rond in het centrum. Op zondag rijden jongeren met auto's slippend over het plein. Volgens de geïnterviewden is het probleem van overlast door jongeren in het centrum niet iets van de laatste tijd. Jongeren komen al jaren naar de binnenstad waarbij de overlast op sommige momenten toe- en dan weer afneemt.

Volgens winkeliersvereniging SOBA ergeren vooral ondernemers uit de Grote Straat zich aan de jongeren. Een aantal winkeliers heeft besloten om op donderdagavond niet meer open te gaan. De winkeliers merken een terugloop in bestedingen op donderdagavond. Ook geven klanten aan dat ze een onbehaaglijk gevoel hebben in de stad. Jongeren staan voor de deur van winkels en laten mensen niet door. Volgens de SOBA doen de jongeren niet veel kwaad. "Er zijn nooit bedreigingen geweest. Het gaat met name om stoer doen en baldadigheid". Andere winkeliers geven aan dat de jongeren rotzooi op de ramen smeren en dat er geregeld ruiten sneuvelen. Ook zijn kledingrekken besmeurd met mayonaise en is er met eieren gegooid naar voorbijgangers. De VVV is met racistische leuzen beklad. Een aantal medewerkers van winkels durft na sluitingstijd niet alleen naar huis. Een medewerker van de Mc Donald's geeft aan de jongeren goed aan te kunnen: 'We spreken ze één of twee keer vriendelijk aan als ze te lawaaierig zijn of als ze troep maken. Als ze niet luisteren, worden ze weggestuurd maar dit gebeurt niet vaak. Als er voldoende toezicht is, is er weinig aan de hand. We zorgen dat op donderdagavond goede krachten aanwezig zijn'. In de Mc Donald's is één keer een vechtpartij geweest.

De politie en de stadswachten plegen extra inzet op de donderdagavond maar kunnen dit niet lang volhouden. In april en mei stond de Buzzer ingehuurd door Stichting Netwerk. Deze voorziening trok veel jongeren. Verschillende geïnterviewden gaven aan dat er onder jongeren blijkbaar behoefte is aan een dergelijke voorziening. Met name de winkeliers zijn van mening dat de bus alleen maar meer jongeren naar het centrum trekt. Stichting Netwerk geeft aan dat een deel van de jongeren die in de binnenstad rondhangt, ook bij de inlopen in de wijken komt.

Oorzaken

Er worden door de geïnterviewden verschillende, deels samenhangende oorzaken gegeven voor de problemen die er zijn in de binnenstad. Ten eerste geven de respondenten aan dat er weinig te doen voor jongeren in het centrum van Almelo; er is geen ontmoetingsplek voor jongeren, geen bioscoop en geen poppodium. In het Masterplan staan wel plannen om dit in de toekomst te verbeteren. Volgens de politie, de stadswachten en Stichting de Ander is er de afgelopen jaren veel bezuinigd op het ambulante jongerenwerk en de inlopen in de wijken. Jongeren vervelen zich en gaan rondhangen op straat. Volgens Stichting de Ander zal een deel van de jongeren zeker in de wijken blijven als daar voldoende activiteiten en begeleiding zouden zijn. Stichting Netwerk denkt dat dit geldt voor het merendeel van de tieners (12-15 jaar). De jongeren boven de 15 zullen waarschijnlijk naar de stad blijven komen. In alle

wijkcentra worden activiteiten voor jongeren georganiseerd maar het verschilt in hoeverre jongeren ook als 'bezoeker' welkom zijn. Sommige beheerders hebben meer feeling met jongeren dan anderen. "Het is ook belangrijk dat jongeren toegerust worden om zich als een goede bezoeker te gedragen", aldus een vertegenwoordiger van Stichting Netwerk. Het sportbuurtwerk is twee jaar geleden gestopt met het organiseren van grote voetbaltoernooien en dergelijke omdat het voor hen niet meer beheersbaar was. Het grote aantal jongeren dat er op af kwam, leidde soms tot explosieve situaties. De samenwerking met partners zoals de politie was onvoldoende. Het doel van het sportbuurtwerk is om jongeren aan het sporten te krijgen. Hier was veel animo voor. Daarnaast zijn er natuurlijk ook trapveldjes en andere plaatsen waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten. Volgens de gemeente is er met name in de nieuwere wijken een tekort aan trapveldjes.

De geïnterviewden geven aan dat daarnaast onveiligheidsgevoelens en beeldvorming bij het winkelend publiek een belangrijke rol spelen. Het winkelend publiek voelt zich geïntimideerd door grote groepen jongeren. Jongeren weten dit en vinden het leuk als er gereageerd wordt op hun provocaties. De aanwezigheid van groepen allochtone jongeren levert extra angst op bij sommige voorbijgangers. Veel winkeliers en omwonenden klagen bij de stadswachten en de politie maar niet rechtsreeks bij de jongeren. Er is een negatieve sfeer ontstaan rondom winkelen op donderdagavond; 'Mensen gaan niet meer gezellig naar de stad'. Volgens de winkeliers is er sprake van een vicieuze cirkel; mensen voelen zich onveilig in de stad, minder mensen gaan naar de stad, winkeliers sluiten hun deuren, er komen nog minder mensen naar de stad et cetera. Alle geïnterviewden zijn het er over eens dat er geen zeer ernstige dingen gebeuren in het centrum door jongeren maar dat er wel sprake is van overlast.

Ook de fysieke inrichting van de binnenstad van Almelo speelt een rol. Er staat een aantal panden leeg in de stad, wat de aantrekkelijkheid van het centrum geen goed doet. Dit levert donkere hoekjes op waar de jongeren zich graag bevinden.

Volgens de SOBA treden politie en stadswachten niet consequent genoeg op. Andere winkeliers geven aan dat de politie vaker surveilleert en optreedt maar dat dit nog onvoldoende is. De politie geeft aan dat sinds het samenscholingsverbod in oktober 2004 verschillende jongeren zijn bekeurd. Een aantal van deze zaken moest in april nog voorkomen. Volgens de politie zit er een te lange periode tussen het moment van bekeuring en de afhandeling van de zaken. Verder is het moeilijk om te bepalen wie al een waarschuwing heeft gehad en wie niet, aangezien er verschillende agenten door het centrum lopen. 'Repressief optreden is geen goede oplossing', aldus de politie: 'De jongeren zijn slim. Ze gaan rondlopen zodat het artikel in de APV wegvalt. Alleen heel consequent bekeuren over een lange tijd kan helpen'.

Het Sportbuurtwerk constateert problemen met specifieke groepen waaronder Turkse jongens en jongeren die het speciaal onderwijs bezoeken. Deze jongeren vragen om specifieke begeleiding die het sportbuurtwerk niet kan geven. Het Sportbuurtwerk richt zich met name op de grotere groep jongeren met een positieve houding. Er kan een aantal moeilijker jongeren meedoen maar deze groep mag niet de overhand krijgen. Bij het bereiken van en werken met deze jongeren is het belangrijk dat verschillende partners (waaronder het Maatschappelijk werk, de politie, het Openbaar Ministerie) intensief samenwerken. Vanuit de sportverenigingen is veel aanbod voor jongeren maar bijvoorbeeld de Turkse jongens doen hier relatief weinig aan mee. De jongens willen wel mee doen aan sporttoernooien maar worden geen lid van verenigingen. Ze willen/kunnen zich niet voegen naar de verenigingscultuur waarin eisen aan de jongeren gesteld worden zoals het betalen van

contributie, op tijd komen et cetera. Volgens het Sportbuurtwerk worden met name de 'moeilijke groepen' door het huidige aanbod van voorzieningen (sportbuurtwerk, sportverenigingen, jongerenwerk) onvoldoende bereikt. Een mogelijk gevolg hiervan is dat de jongeren op straat gaan rondhangen en soms overlast veroorzaken.

De Turkse vereniging TCES organiseert dagelijks opvang voor jongeren. Stichting Netwerk is van mening dat de meeste jongeren die daar komen niet echt met politiek bezig zijn: "Zij komen daar omdat ze daar terecht kunnen". Stichting Netwerk heeft sinds een jaar contacten met het jeugdbestuur van TCES. Via dit jeugdbestuur is deze groep goed te bereiken. Het jeugdbestuur patrouilleert ook in de stad en spreekt indien nodig jongeren aan op hun gedrag. Stichting Netwerk vindt het belangrijk om tegenstellingen tussen verschillende groepen (Turks, Lonsdale, Armeens et cetera) niet te versterken.

Volgens Stichting Netwerk is de samenwerking tussen verschillende organisaties op projectniveau en op straat vrij goed, maar laat de afstemming van beleid en activiteiten soms te wensen. Zo stond tijdens de eerste avond dat de Buzzer in het centrum was, de politie er om heen bekeuringen uit te delen. "Hiermee geef je een heel verkeerd signaal richting de jongeren". Ook de gemeente geeft aan dat er soms activiteiten op hetzelfde moment worden georganiseerd voor jongeren. De gemeente zou graag zien dat er meer op basis van vooraf opgestelde programma's wordt gewerkt. Zowel de gemeente als Stichting Netwerk ervaren hun dubbele relatie soms als een knelpunt. Aan de ene kant hebben ze een opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie, aan de andere kant zijn ze ook ketenpartners. Dit botst soms.

Mogelijke oplossingen volgens geïnterviewden

- Volgens sommige geïnterviewden is de Buzzer een goede oplossing, maar anderen zijn van mening dat het alleen maar extra jongeren aantrekt. Volgens Stichting Netwerk heeft de Buzzer goed gewerkt. Er zijn verschillende groepen binnen geweest en af en toe vond ook menging plaats. Het is echter geen structurele oplossing, aangezien het vrij duur was; 1300 euro voor negen avonden. Misschien zou de gemeente zelf een dergelijke mobiele opvangplek kunnen aanschaffen.
- Er moet strenger opgetreden worden tegen fietsen in het centrum en scooteroverlast. De politie en de stadswachten zouden graag de mogelijkheid hebben om ouders aan te spreken. Dit gebeurt nu minimaal. Dit zou kunnen door bij een waarschuwing meteen een brief naar de ouders te sturen.
- Het aantrekkelijker maken van de binnenstad van Almelo voor publiek. De gemeente en de middenstand zijn hier gezamenlijk verantwoordelijk voor. Er kunnen bijvoorbeeld activiteiten georganiseerd worden in het centrum. Het is belangrijk dat er meer mensen naar het centrum komen want dan vallen de jongeren meteen minder op.
- Jongeren hebben ruimte nodig om elkaar te ontmoeten. Zowel stichting Netwerk als De Ander geven aan dat het goed zou zijn als er een voorziening zou komen voor jongeren in de binnenstad waar geen alcohol wordt geschonken en waar jongeren elkaar onder begeleiding kunnen ontmoeten.
- De gemeente ziet een jongerenvoorziening in het centrum voor alsnog niet als een oplossing: "Mogelijk dat dit alleen meer jongeren aantrekt, bovendien mengen de groepen nauwelijks". De gemeente ziet liever dat jongeren elkaar in de wijken (wijkcentra, trapveldjes of bij sportverenigingen) ontmoeten. Het is belangrijk dat de

wijkcentra zijn ingesteld op jongeren. Dit is nu niet voor alle wijkcentra het geval. Aan de andere kant zegt dit ook niet alles: in Schelfhorst was overlast bij het winkelcentrum terwijl het wijkcentrum hier goed was ingericht op jongeren.

- Volgens het Sportbuurtwerk kan sport een middel zijn om de moeilijke groepen te bereiken en ze te activeren. Hiervoor zou een stevige sportjongerenwerker aangesteld kunnen worden op Hbo-niveau die zich ook specifiek richt op de Turkse jongeren. Het is belangrijk dat alle instanties en instellingen (politie, maatschappelijk werk en scholen) dit ondersteunen, bijvoorbeeld via een convenant. Brede ondersteuning is noodzakelijk zodat niet dezelfde situatie ontstaat als een aantal jaar geleden waarin de sportactiviteiten onbeheersbaar werden.
- Sportverenigingen zouden beter kunnen inspelen op de wensen van groepen jongeren. Bijvoorbeeld door op vrijdagavond vrijblijvende toernooitjes te organiseren waar iedereen aan mee kan doen. Hierbij hebben ze wel ondersteuning nodig van bijvoorbeeld (sport) jongerenwerkers en/of een migrantenwerker. Deze kan ook helpen om jongeren en sportverenigingen dichter bij elkaar te brengen.
- Beeldvorming speelt een belangrijke rol. Volgens de gemeente zouden jongeren en het jongerenwerk een beter imago moeten krijgen. Het winkelend publiek kijkt nu vaak negatief naar de jongeren terwijl dit niet altijd terecht is. Volgens de heer Sontag (Stadstoezicht) is er standaard foldermateriaal voor jongeren en omstanders. Bij het regionaal Bureau voor Jeugdpolitie werkt een deskundige die gespecialiseerd is in jeugdgroepen. Deze persoon is al betrokken bij de Overleggroep Veiligheidsarrangement Overlastveroorzakende Jongeren. Hij zou nog meer ingezet kunnen worden.
- De gemeente zou liever jongeren belonen voor goed gedrag dan voor slecht gedrag zoals met de Buzzer het geval was.

4.2 Turkse ouders

Het bleek een groot probleem om een panelgesprek te organiseren voor de ouders van de jongeren die op donderdagavond in de stad te vinden zijn. Mensen waren achterdochtig en de opvoeding van jongeren was een zeer moeilijk onderwerp om te bespreken. Er is daarom gekozen om interviews te houden met sleutelfiguren van Turkse organisaties (ATIB, TCES, Elele, Atatürk Vereniging Almelo). Deze personen zijn bereid om ook in de toekomst mee te werken aan het verminderen van de problemen van Turkse jongeren en het bereiken van de ouders. Ze zouden een bemiddelende rol kunnen spelen. In totaal is met vijf vertegenwoordigers (zelf ook ouder) gesproken.

Alle respondenten maken zich zorgen om (een deel van) de Turkse jongeren, met name de jongens. Zoals iemand het verwoordde: 'Derde generatie jongeren hebben problemen met hun identiteit. Ze passen niet bij de Nederlanders en niet bij de Turken. Ze zouden wel op een vrije, Nederlandse manier met hun ouders willen omgaan maar dit wordt thuis vaak niet geaccepteerd. Ze kennen de middenweg niet en sommige trekken naar extreme groeperingen'. Iemand anders vertelde: 'Sommige Turkse jongens zijn agressief en snel gekwetst. Ze staan onder grote maatschappelijke druk. Veel allochtone jongeren voelen zich niet geaccepteerd en minderwaardig'. De sleutelfiguren geven aan dat er een groep ouders is die geen zicht heeft op waar hun zonen mee bezig zijn. Er zijn spanningen over de opvoeding binnen sommige

Turkse gezinnen tussen moeders en de traditionelere vaders. Scheiden is niet langer een taboe binnen de Turkse gemeenschap met alle mogelijke gevolgen.

Uit de gesprekken bleek dat er een kloof bestaat tussen ouders en kinderen met name in de gezinnen waarin een traditionele opvoeding wordt gehanteerd. Bij TCES komt een vaste groep jongeren tussen de 12 en 25 jaar. Er is een ontmoetingsruimte met tafelvoetbal en een biljart. Sommige bestuursleden gaan op donderdagavond naar de stad om op de jongeren te passen. TCES heeft nauwelijks contact met de ouders van deze jongeren. Alleen bij grote problemen wordt contact opgenomen. Bij andere zelforganisaties komen juist vaders of moeders maar weinig jongeren. Ouders zijn slecht op de hoogte van het leven van hun kinderen en hebben weinig kennis over het Nederlandse schoolstelsel: 'Ouders hebben hulp nodig bij het opvoeden van de jongeren, bijvoorbeeld via een opvoedcursus en bijeenkomsten'. De geïnterviewden herkennen dat ouders de boetes van hun kinderen betalen. Kinderen hebben zelf vaak weinig geld. Alle geïnterviewden weten dat er op donderdagavond veel Turkse jongeren in de stad te vinden zijn. Ze denken dat de meeste andere ouders het ook weten maar er wordt binnen het gezin en binnen de gemeenschap nauwelijks constructief over gepraat.

De geïnterviewden hebben ook kritiek op de gemeente. In het verleden zijn met name tijdelijke projecten geweest voor de jongeren, bijvoorbeeld op het gebied van sport. Er is geen structurele aanpak waardoor de behaalde resultaten weer verloren gaan. Volgens de vertegenwoordigers van zelforganisaties wordt er in Almelo te georganiseerd voor jongeren. De jongeren vervelen zich en gaan daarom in de stad hangen. Ook Turkse ouders durven op donderdagavond niet meer naar de binnenstad omdat ze bang zijn voor groepen jongeren.

Hoofdstuk 5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusie

Dit onderzoeksverslag begon met de volgende onderzoeksvragen:

- Hoe ziet de (overlast)problematiek eruit, om wat voor jongeren gaat het, hoe kijken de jongeren er zelf tegenaan, welke behoeften hebben ze en welke voorzieningen zijn er voor jongeren in Almelo?

Hoe ziet de (overlast)problematiek eruit?

Op donderdagavonden hangen groepen jongeren op verschillende plekken in het centrum van Almelo. De aantallen variëren per avond van 20/30 tot meer dan 120 jongeren. Het gaat om verschillende groepen. Op moment van schrijven van dit rapport (juni 2005) was het relatief rustig op de donderdagavond. Op de avond dat de enquêtes zijn gehouden (maart 2005) bevonden zich ongeveer 100 jongeren op het Centrumplein. De jongeren komen al jaren op donderdagavond naar de binnenstad waarbij de overlast op sommige momenten toe- en dan weer afneemt. Sinds november 2004 is de overlast verhevigd. Een deel van de jongeren vertoont baldadig gedrag zoals het besmeuren van ramen, het naroeven van voorbijgangers en elkaar en voor uitgangen van winkels staan waardoor klanten niet naar binnen durven. Van de geïnterviewde jongeren had 61% wel eens een voorbijganger uitgescholden. Ook sneuvelen er regelmatig ruiten en is er met eieren naar voorbijgangers gegooid. Over het algemeen zijn de jongeren redelijk aanspreekbaar en ook de politie rapporteerde geen ernstige feiten. Groepsvorming en 'stoer doen' spelen een belangrijke rol. Op grond van het samenscholingsverbod is een beperkt aantal bekeuringen uitgedeeld. Ook wordt strenger gecontroleerd op verkeersovertredingen. Maar dit repressieve optreden heeft onvoldoende resultaat.

De professionals geven verschillende oorzaken voor de problemen in de binnenstad. Ten eerste zijn er te weinig voorzieningen voor jongeren in de binnenstad. En ook de activiteiten in de wijken sluiten niet altijd aan bij de jongeren. Ten tweede gaan er, volgens de winkeliers, als gevolg van de groepen jongeren, minder mensen op donderdagavond naar de stad. De omzetten dalen en sommige winkels hebben hun deuren gesloten of dreigen dit te doen. Door de afname van het aantal 'gewone' klanten vallen de jongeren extra op. Er is sprake van negatieve beeldvorming. Daarnaast staat een aantal panden leeg in de binnenstad wat donkere hoeken oplevert. Verder deelt de politie waarschuwingen en (sporadisch) boetes uit maar de periode tussen moment van de boete en moment van betalen is te lang. Ook is niet duidelijk wie wel en wie geen waarschuwing heeft gehad, zodat het systeem van waarschuwen niet werkt. De samenwerking tussen de verschillende organisaties op projectniveau is meestal voldoende maar wat betreft afstemming en beleid zou het beter kunnen. Tenslotte zijn er een aantal moeilijke groepen in Almelo (jongeren met een zeer laag opleidingsniveau, Turkse jongeren) die volgens professionals weinig bereikt worden met het huidige aanbod van voorzieningen. Juist deze jongeren hangen ook in de stad. Zowel de professionals als vertegenwoordigers van Turkse zelforganisaties maken zich zorgen over de Turkse jongens.

Om wat voor jongeren gaat het?

Op donderdagavond 24 maart is een enquête gehouden onder 70 jongeren. De onderzochte jongeren waren afkomstig uit 13 verschillende Almelose wijken, de meeste (30%) uit Ossenkoppelerhoek. Ook waren ze zeer divers wat betreft de school die ze bezochten. De meeste jongeren kwamen van het Noordik, OSG Erasmus en ROC van Twente. 57% van de

jongeren had een Turkse achtergrond. Van de Turkse jongeren waren tien personen lid van TCES. Ook waren jongeren lid van de Atatürkvereniging en de Culturele Vereniging Turks-Islamitische Jongeren (CVTIJ). 40% van de jongeren was lid van een sportvereniging. Uit de jeugdmonitor van de gemeente Almelo blijkt dat dit percentage stedelijk op 52% ligt. Onder de 70 geïnterviewde jongeren waren 15 meisjes. De gemiddelde leeftijd was 15,5 jaar. Op twee na volgden alle leerlingen een VMBO- of MBO-opleiding. De gemiddeld lage opleiding lijkt een aannemelijke verklaring voor het feit dat de geïnterviewde jongeren er op veel gebieden (lidmaatschap sportvereniging, bijbaantje et cetera) slechter afkomen in vergelijking met de jongeren uit de Jeugdmonitor. 30% van de jongeren had een bijbaan. Allochtone jongeren hadden minder vaak een bijbaan dan autochtone jongeren. De helft van de jongeren was op zoek naar een bijbaan. 68% van de jongeren gaf aan wel eens alcohol te drinken. Dit komt overeen met de gegevens uit de jeugdmonitor. Ook binnen de jongere leeftijdsgroepen dronk meer dan helft alcohol. 20% gebruikte wel eens softdrugs en één persoon had wel eens pillen geslikt. Dit percentage is hoger dan gemiddelde voor de jongeren uit Almelo (zoals blijkt uit de jeugdmonitor). De algemene conclusie is dus dat de geïnterviewde jongeren in negatieve zin afwijken van de gemiddelde jongeren in Almelo. Het is, zoals ook door professionals naar voren werd gebracht, een moeilijk te bereiken groep.

Hoe kijken de jongeren er zelf tegenaan?

73% van de jongeren vertelt thuis dat ze in de stad zijn. Als belangrijkste reden voor het rondhangen in de binnenstad gaven de jongeren aan dat ze zich vervelen. Daarnaast gaan de jongeren voor de gezelligheid naar het centrum en ontmoeten daar vrienden en bekenden. Er zijn ook andere ontmoetingsplaatsen in het centrum en in de wijken, onder andere bij buurtcentra. De meeste jongeren waren zich bewust van hun negatieve uitstraling op sommige mensen. Maar dit is onderdeel van de 'kick' van het hangen. De jongeren erkenden dat grote groepen jongeren intimiderend kunnen overkomen. Aan de andere kant stelden ze dat de meeste jongeren alleen met elkaar staan te praten. Vooral de allochtone jongeren hebben last van negatieve beeldvorming. Vaak bellen winkeliers meteen de politie zonder dat de jongeren rechtstreeks worden aangesproken terwijl een zaak als de Mc Donald's goed contact heeft met de jongeren; de jongeren zijn belangrijke klanten.

Welke behoeften hebben de jongeren?

De jongeren gaven aan dat ze zich vervelen en 90% van de jongeren mist activiteiten voor jongeren in Almelo. De volgende activiteiten zijn hierbij genoemd: discotheek, feesten, sport en activiteiten in het wijkcentrum. Na discotheek en feesten, staat sport bovenaan het lijstje. In het Masterplan zijn plannen voor een discotheek opgenomen maar voor de jongere jongens en meisjes (zonder geld) zal dit geen passende vrije tijdsbesteding zijn. Sowieso zal een discotheek op donderdag tussen 19.00 en 21.00 niet open zijn. Tijdens de enquêtes en het panelgesprek bleek ook dat veel jongeren eigenlijk niet weten wat ze willen, behalve anderen ontmoeten en een beetje rondhangen. Deze groep is gemiddeld erg jong. Er is een groep 'oudere jongeren' die graag zelf activiteiten wil organiseren. Vijf jongeren hebben zich aangemeld om verder te gaan met het bedenken van oplossingen en activiteiten voor jongeren. Stichting Netwerk gaat hier verder mee aan de slag.

Welke voorzieningen zijn er voor jongeren in Almelo?

Zowel uit de interviews met de jongeren als uit de interviews met de professionals en de ouders bleek dat er weinig te doen is voor jongeren in Almelo. Almelo heeft geen bioscoop, geen poppodium en geen jongerencentrum. In het centrum is geen plaats waar jongeren bij elkaar kunnen komen. Stichting Netwerk organiseert regelmatig inlopen en andere activiteiten in verschillende wijkcentra. Ook organiseren sommige wijkcentra eigen activiteiten voor

jongeren. Op donderdagavond zijn geen activiteiten voor jongeren in de wijkcentra. In de maanden maart en april 2005 stond er op donderdagavond een bus in het centrum van Almelo waar jongeren terecht konden voor een praatje en een kop koffie. Hier werd redelijk goed gebruik van gemaakt. Inmiddels is de Buzzer weer verdwenen. In de wijken Ossenkoppelerhoek, Nieuwstraat, de Riet/Nieuwland en Schelfhorst organiseert het sportbuurtwerk onder andere voetbal- en basketbaltoernooien, tennisclinics en mountainbiketrajecten voor jongeren. Twee jaar geleden zijn de sportbuurtwerkers gestopt met grote activiteiten omdat dit, door de grote toeloop van jongeren, niet meer beheersbaar was. Professionals geven aan dat er bepaalde moeilijke groepen zijn die weinig gebruik maken van de voorzieningen. Verschillende professionals (Politie, stadstoezicht, De Ander) betreuren de bezuinigingen op het (ambulante) jongerenwerk die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd.

Eindconclusie

(Overlast van) Jongeren in de binnenstad is niet iets van de laatste tijd en het is ook niet typisch voor de gemeente Almelo. Jongeren zullen altijd naar het centrum blijven komen en horen hier ook. Zoals het verwoord staat in de Almelse Kaderwet Integraal Jeugdbeleid: *'(...) dat een jonge bruisende binnenstad ontstaat waar veel jongeren uit Almelo, maar ook uit de omgeving graag verblijven'*. De afgelopen maanden is gebleken dat veel jongeren graag naar het centrum gaan op donderdagavond. Individueel zijn de meeste van deze jongeren goed aanspreekbaar. Dit neemt niet weg dat de overlast voor omwonenden, winkeliers en binnenstadbezoekers op sommige momenten de spuigaten uitloopt. Een probleem dat al meerdere jaren steeds weer de kop opsteekt en ook weer verdwijnt. Zoals een vertegenwoordiger van een zelforganisatie het verwoordde: 'jongeren zijn niet te peilen'. Negatieve beeldvorming bij het winkelend publiek speelt hierbij een belangrijke rol.

Toch kan de overlast van jongeren ook worden gezien als een symptoom van onderliggende problematiek. Almelo heeft geen centrale plek waar jongeren elkaar, onder begeleiding, kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen ondernemen. Er zijn inlopen in de wijkcentra maar het wisselt per wijkcentrum in hoeverre het beheer is ingespeeld op jongeren. Op donderdagavond is er geen inloop. Ook een deel van de jongeren is onvoldoende toegerust om als bezoeker gebruik te maken van het wijkcentrum of lid te worden van een sportclub. De jongeren die rondhangen in het centrum scoren op veel gebieden (opleidingsniveau, gebruik van voorzieningen et cetera) slechter dan het gemiddelde onder Almelse jongeren. Turkse organisaties en professionals maken zich met name zorgen over de groep Turkse jongens in Almelo. Tenslotte verloopt de samenwerking tussen de verschillende organisaties en instellingen die met de jongeren te maken hebben niet altijd naar ieders tevredenheid. Belangentegenstellingen, beperkte middelen en soms onvoldoende onderlinge afspraken dragen hieraan bij.

5.2 Aanbevelingen

Jongeren

1. Het jongerenprobleem behoeft structurele aandacht. In de plannen voor het nieuwe centrum van Almelo wordt veel geschreven over jongeren maar voor de jongeren die op donderdagavond in het centrum te vinden zijn, zijn er nog geen concrete plannen. Het zou goed zijn om in het centrum van de stad een plek te creëren waar jongeren (boven de 15) elkaar (onder toezicht) kunnen ontmoeten. Een andere mogelijkheid is een mobiele opvangplek.

2. De jongeren die rondhangen in de stad zijn jong; een deel is 13 en 14 jaar oud. De meerderheid van deze groep tieners is bekend bij stichting Netwerk. Het is belangrijk om voor hen (sport) activiteiten te organiseren in de wijken zodat zij niet naar de binnenstad gaan op donderdagavond.
3. Er heeft zich een groepje ‘oudere jongeren’ gemeld die betrokken wil worden bij het bedenken en ontwikkelen van activiteiten voor jongeren. Neem deze groep serieus en ga met hen aan de slag. De verwachting is dat het mogelijk is om een deel van de tieners (12-15) in de wijken te houden, terwijl de jongeren (boven de 15) toch wel naar het centrum zullen gaan. Voor deze jongeren kunnen ook activiteiten in het centrum georganiseerd worden zoals voetbal of beachvolleybal op de markt.
4. Bijna alle geïnterviewde jongeren zaten op het ROC, VMBO en speciaal onderwijs. Betrek de scholen ook bij de aanpak van de overlast. Op onder andere het ROC Erasmus wordt hier al aangewerkt. In samenwerking met de gemeente is op deze school een veiligheidscoördinator aangesteld.
5. De Turkse organisatie TCES stuurt op donderdagavond ‘oppassers’ naar de stad die de jongeren in de gaten houdt en als het nodig is ingrijpen. Deze werkwijze zou verbreed kunnen worden naar andere (zelf)organisaties en groepen in Almelo. Dergelijke ‘interventieteams’ kunnen een aanspreekpunt zijn voor de gemeente, politie en andere instellingen. In verschillende steden is al met deze werkwijze geëxperimenteerd (voor meer informatie zie www.forum.nl). Betrek het Turks Platform hierbij.
6. Een groot deel van de geïnterviewde jongeren met een Turkse achtergrond was afkomstig uit Ossenkoppelerhoek. Organiseer in de deze wijk sport- en welzijnsactiviteiten om deze groep te bereiken.

Spanningen tussen groepen jongeren

7. Tot nu toe zijn drie incidenten geweest tussen jongeren met verschillende etnische achtergronden in Almelo. Spanningen tussen groepen jongeren (allochtoon-autochtoon en tussen verschillende etnische groepen) speelt in verschillende Overijsselse steden. Het is belangrijk om hier preventief tegen op te treden, onder andere via de scholen. Docenten zouden voorgelicht moeten worden over de achtergronden van de verschillende groepen zodat eventuele uitbarstingen zo snel mogelijk de kop ingedrukt kunnen worden. Jongeren zijn bezig met het ontwikkelen van hun eigen identiteit en het afzetten tegen andere groepen hoort hierbij. Zelforganisaties en ouders kunnen gestimuleerd worden om initiatieven te nemen om spanningen tussen verschillende groepen te voorkomen (bijvoorbeeld via themabijeenkomsten over verschillen in etniciteit, religie, politiek, cultuur et cetera). Ook hier kan gewerkt worden met de eerder genoemde interventieteams. Aan de andere kant is het belangrijk om de spanningen bij de jongeren ook niet verder aan te wakkeren.

Politie en Stadstoezicht

8. Er is een aantal boetes uitgedeeld in het kader van het samenscholingsverbod volgens de Algemeen Plaatselijke Verordening. De tijd tussen uitschrijven van de boete en het betalen is te lang. Zorg dat de tijd tussen schrijven en betalen korter wordt.

9. Er wordt nu al gewerkt met het gele kaart systeem maar dit werkt niet altijd naar behoren omdat het onduidelijk is wie wel en wie nog geen waarschuwing heeft gehad. Zorg dat de afstemming beter wordt. Stuur bij een waarschuwing een brief naar de ouders waarin duidelijk staat waarom de betreffende jongere een gele kaart heeft gekregen en wat het betekent. Onder andere bij de politie IJsselland wordt dit systeem al gebruikt. Hier wordt meteen nadat een jongere een eerste waarschuwing krijgt, een brief gestuurd naar de ouders.

Turkse Ouders

10. Het bleek erg lastig om Turkse ouders te bereiken. Overlast van jongeren is een taboeonderwerp en mensen zullen hier niet snel in het openbaar over spreken. Uit gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeenschap bleek dat ouders zich wel zorgen maken over de jongeren en behoefte hebben aan ondersteuning. Via zelforganisaties en de Moskee kunnen ouders wel bereikt worden. Mogelijk kunnen er ook vanuit de ouders interventieteams opgericht worden. Organiseer een bijeenkomst met zelforganisaties en sleutelfiguren van de Turkse groep om de problemen te bespreken en ouders te betrekken. De eerste contacten hiervoor zijn gelegd.

Aantrekkelijkheid binnenstad

11. Zorg samen met de winkeliers dat het centrum van Almelo aantrekkelijk wordt voor winkelend publiek bijvoorbeeld via het organiseren van activiteiten. Als er meer mensen naar het centrum komen, vallen de jongeren minder op (vergelijk gemeenten als Deventer en Enschede). Beeldvorming speelt een grote rol. Er is standaard foldermateriaal over (hang)jongeren. Maak hier gebruik van. Vooral allochtone jongeren hebben last van een negatief imago. Organiseer activiteiten waarbij ze positief in het nieuws komen.

Sport

12. Het percentage van de geïnterviewde jongeren dat lid was van een sportvereniging ligt ver onder het gemiddelde zoals naar voren kwam in de Jeugdmonitor. In combinatie met de animo die er was voor de sportactiviteiten van het sportbuurtwerk en de wens van de jongeren lijkt sport een goede manier om de jongeren te bereiken en te vermaken. Dit kan door het organiseren van concrete sportactiviteiten. Daarnaast is het ook belangrijk om jongeren toe te rusten als lid van een sportvereniging.
13. Sportverenigingen zouden zich ook meer open moeten stellen voor de specifieke wensen van jongeren, bijvoorbeeld door het organiseren van een onderlinge voetbalcompetitie op donderdag- of vrijdagavond.

Samenhang tussen organisaties

14. Er is regelmatig overleg tussen de verschillende organisaties, met name op projectmatig niveau. Uit de interviews met professionals kwamen ook spanningen naar voren die voort lijken te komen uit belangtegenstellingen en concurrentie. Dit is erg logisch maar kan een vruchtbare samenwerking in de weg staan. Zorg voor een betere onderlinge afstemming.

15. Er is een stedelijk netwerk van instellingen en organisaties die betrokken zijn bij Almelose jongeren (werkgroep Vindplaatsen opgericht in 2001). Deze overleggroep is bezig met de ontwikkeling van een werkwijze om individuen en groepen jongeren in beeld te krijgen. Dit netwerk zou wat betreft Turkse jongeren kunnen samenwerken met zelforganisaties, de Moskee en vertegenwoordigers van de Turkse (en andere) gemeenschap.

Bijlage 1 Vragenlijst jongeren

Naam interviewer:.....

De gemeente Almelo houdt een onderzoek onder jongeren in Almelo. Over wat ze doen in hun vrije tijd, waar ze naar toe gaan en wat ze zouden willen. Het duurt ongeveer twintig minuten. Het interview is anoniem, dat betekent dat ik je naam niet op schrijf. Dus niemand weet welke antwoorden je hebt gegeven. Wil je meedoen aan het onderzoek?

1. Zo nee, waarom niet (meerdere antwoorden mogelijk)?

Geen tijd

Geen zin

Interesseert me niet

De gemeente doet toch niets

Anders,

namelijk.....

.....

Ik wil eerst graag wat vragen stellen over wat je doet in je vrije tijd.

1. Ben je lid van een sportvereniging?

Nee

Ja

2. Zo ja, van welke sportvereniging ben je lid?

.....

.....

3. Ben je lid van een andere vereniging?

Nee

Ja

4. Zo ja, van welke vereniging ben je lid?

.....

.....

5. Heb je een vaste vriendengroep?

Nee

Ja

6. Indien ja, uit hoeveel personen bestaat je vriendengroep?

.... Personen

7. Hoe vaak sta je in het centrum (voor de Mc Donald's, patatzaak De Muur, het Pleintje, het Kolkje)?

Meerdere keren per week

Een keer per week

Een keer per maand

Dit is de eerste keer

Anders, namelijk.....

8. Zijn er ook andere plekken waar je wel eens staat?

Nee

Ja.

9. Zo ja, waar?

.....
.....
.....

10. Waarom sta je op straat? (niets te doen, ontmoeten van anderen, kijken, meisjes/jongens)

.....
.....
.....

11. Wat doe je als het regent?

.....
.....
.....

12. Hoe denk je dat mensen die winkelen naar je kijken als je op straat staat?

.....
.....
.....
.....

13. Heb je wel eens tegen iemand iets gezegd die langsliep (zoals uitschelden)?

Nee

Ja

14. Indien ja, kun je uitleggen wat er gebeurde?

.....
.....
.....
.....

15. Heb je wel eens ramen beklad of vies gemaakt?

Nee

Ja

16. Weten je ouders dat je hier bent?

Nee

Ja

17. Wat vertel je je ouders als ze vragen waar je bent geweest?

.....
.....
.....

18. Ga je wel eens uit naar een café of andere uitgaansgelegenheid?

- Nee
- Ja

19. Zo ja, waar ga je naar toe?

.....
.....
.....

20. Is het wel eens gebeurd dat je bij een uitgaansgelegenheid niet naar binnen mocht?

- Nee
- Ja

21. Zo ja, waar was dat en wat gebeurde er? (Waarom werd je geweigerd?)

.....
.....
.....
.....

22. Heb je wel eens een waarschuwing gehad van de politie of stadswacht?

- Nee
- 1 keer
- 2-5 keer
- meer dan 5 keer

23. Zo ja, waarom kreeg je een waarschuwing?

.....
.....
.....

24. Heb je wel eens een boete gehad van de politie?

- Nee
- 1 keer
- 2-5 keer
- meer dan 5 keer

25. Zo ja, waarom kreeg je een boete?

.....
.....
.....

26. Zo ja, heb je de boete zelf betaald?

- Ja
- Nee, wie betaalde?

27. Vind je dat de politie respectvol met je omgaat?

- Ja
- Nee

28. Waarom wel/niet?

.....
.....
.....
.....

Algemeen

Nu wil ik ook nog een aantal algemene vragen stellen...

29. Hoe oud ben je?

... jaar

30. Ga je naar school?

- Nee
- Ja

31. Zo ja, welke school?

- PC Scholengemeenschap Het Noordik
- Pius X College
- Openbare Scholengemeenschap Erasmus
- Katholieke Scholengemeenschap St. Canisius
- Het Heetveld
- ROC van Twente

32. Welke opleiding volg je?

- VMBO, niveau: 1/2/3/4
richting.....
- HAVO
- VWO
- ROC, niveau:.....
richting.....
- HBO, richting:.....

33. In welk leerjaar zit je?

Leerjaar: ...

34. Heb je een (bij)baan?

- Nee
- Ja

35. Zo ja, hoeveel uur werk je?

... uur.

36. Ben je op zoek naar een bijbaan?

- Nee
- Ja

37. Hoeveel euro heb je ongeveer per maand te besteden?

- Minder dan 50 euro
- 50-100
- 100-150
- 150-200
- Meer dan 200 euro

38. Tot welke bevolkingsgroep reken je jezelf?

- Nederlands
- Turks
- Marokkaans
- Armeens
- Surinaams
- Antilliaans
- Moluks
- Anders, nl.....

39. Waar woon je?

- Almelo
- Buiten Almelo

40. Als je in Almelo woont, in welke wijk woon je?

- Centrum
- De Riet
- Noorderkwartier
- Sluitersveld
- Wierdense Hoek
- Nieuwstraatkwartier
- Ossenkoppelerhoek
- Hofkamp
- Schelfhorst
- Kerklanden
- Aalderinkshoek
- Aadorp
- Bornerbroek

41. Als je buiten Almelo woont, wat is je woonplaats?

- Vriezenveen
- Wierden
- Geesteren
- Rijssen
- Anders, namelijk.....

42. Drink je wel eens alcohol?

- Nee
- Ja, aantal glazen per week:.....

43. Heb je wel eens drugs gebruikt?

- Nee
- Ja, welke drugs:

Nu wil ik nog een aantal vragen stellen over wensen die je hebt voor de gemeente Almelo

44. Mis je activiteiten voor jongeren in Almelo?

- Nee
- Ja

45. Zo ja welke? (open vraag)

- Jongerenactiviteiten in het wijkcentrum
 - Sport
 - Huiswerkbegeleiding
 - Discotheek
 - Feesten
 - Anders.....
-
-
-

46. Zou je mee willen doen met het bedenken van activiteiten voor jongeren?

- Nee
- Ja

47. Indien nee, waarom niet?

.....

.....

.....

BEDANKT VOOR HET INTERVIEW!!!

Geef als dank de bon waarmee in de bus een hamburgerbon voor de Mc Donald's gehaald kan worden.

Invullen door interviewer

48. Geslacht

- man
- vrouw

49. Hoe was de sfeer tijdens het gesprek?

- Veel lawaai
- Rustig
- Er tussen in

50. Denk je dat de jongere serieuze antwoorden heeft gegeven?

- Nee
- Ja

51. Denk je dat de jongere de vragen goed snapte?

- Ja
- Nee

52. Lonsdale?

- Ja
- Nee

Bijlage 2 Geïnterviewde personen

Er is met de volgende personen/instanties gesproken:

- Stichting Ondernemers Binnenstad (SOBA⁵); de heer Sloet
- Mc Donald's, Scheer en Foppen, Globe Reisbureau, VVV; verschillende medewerkers
- Stichting De Ander; de heer P. van Wieringen
- Wijkagent Almelo-Centrum; de heer H. Buis
- Stadstoezicht; de heer R. Sonntag en de heer A. Manoukian.
- Sportbuurtwerk; coördinator, de heer E. Draaijer.
- Stichting Netwerk; de heer A. Weeda, coördinator tiener- en jongerenwerk.
- Gemeente Almelo; mevrouw M. Krommendijk (beleidsmedewerker Jeugdbeleid 12+) en mevrouw E. van Rijswijk (stadsdeelcoördinator Centrum).

⁵ Ongeveer 40% van de ondernemers is lid van de SOBA.

Recente publicaties van het Steunpunt Minderheden Overijssel

nr.	Titel	Prijs, excl. verzendkosten
57	Vrijtijdsbesteding van jonge vluchtelingen in Enschede	6,00
58	Bedankt dat u naar ons wilde luisteren: Sociale netwerken van jonge vluchtelingen	6,00
59	Voelspriet en creativiteit. Nulmmeting interculturalisatie bureau Jeugdzorg Overijssel	3,00
60	Met onbekende bestemming: Gevolgen nieuwe Vreemdelingenwet en terugkeerbeleid.	6,00
61	Verslag werkconferentie "Laverend tussen rijksbeleid en zorgplicht"	6,00
62	Hoe tolerant zijn wij eigenlijk? Provinciaal debat over integratiebeleid	gratis
63	Osmose van Culturen: een verkenning naar mogelijke samenwerking tussen de gemeente Enschede en een gemeente in Marokko	5,00
64	Zij die kwamen. Ontwortelt en geworteld in nieuwe grond. Verhalen van Turkse vrouwen in Deventer	7,00
65	Een ZORGvuldige keuze: communicatieadvies om Turkse jongeren te interesseren voor de zorgsector	6,00
66	Van Shakespeare tot Salsa. Cultuurparticipatie in Overijssel	6,00
67	Het kan beter, handboek voortgezet onderwijs	10,00
67	Het Imago van het SMO: Een onderzoek naar het beeld en de invulling van partnerschap	5,00
68	Oudere minderheden in cijfers 2003 – Demografie en prognose	10,00
69	Blik op de toekomst. Nulmeting interculturalisatie woon- en zorgcentrum De Molenhof	5,00
70	Minderheden in cijfers 2003 – deel I Demografie	5,00
71	Jongere minderheden in cijfers 2003 – demografie en prognose	5,00
72	Geen pardon. Gevolgen Vreemdelingenwet en terugkeerbeleid	5,00
73	Geen pardon. Verslag van de werkconferentie	5,00
74	Zorg voor iedereen. Nulmeting interculturalisatie woon- en zorgcentrum Hoog Schuilenburg	5,00
75	Checklist Multiculturalisering Gemeentelijk Beleid-rapportage van 9 Overijsselse gemeenten	10,00
76	Verslag startconferentie 'Een erfenis voor de toekomst'	6,00
77	Minderheden in Cijfers 2004 - katern demografie	10,00
78	(Be)Raad over Integratie. Onderzoek naar integratiebeleid van Hengelo en de opvattingen van allochtone inwoners hierover.	6,00
79	Op zoek naar een veilige haven. Vijf portretten van (ex) ama-moeders in Overijssel.	5,00
80	Terugkeer, noodopvang of onbekende bestemming... gevolgen Vreemdelingenwet en terugkeerbeleid.	6,00
81	Minderheden in Cijfers 2004. Katern onderwijs.	5,00
82	Leefstijl en vrijwilligerswerk door Turkse inwoners van Almelo 2004	8,00
83	'Wat denkt u er zelf van en andere misverstanden... nulmeting interculturalisatie Enschede-Noord	5,00
84	Ceritra Saja, geschiedenis van Molukkers in Overijssel	15,00
85	Conferentieverlag Armoede en Sociale uitsluiting	6,00
86	Handboek migratie in perspectief	8,00
87	Djadi Tua di Belanda, ouderenzorg in de Molukse gemeenschap van Wierden	8,00
88	Minderheden in cijfers 2004 - katern arbeidsmarkt	8,00
89	Integratie onderweg, best practises en discussie	5,00
90	KISS	
91	(Overlast?!) Jongeren in de Almelose binnenstad	5,00
92	In.....Zicht, Zorg allochtone ouderen, verslag studieg	5,00
93	Minderheden in cijfers 2005, Katern I Demografie	10,00